

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40,—, za pol leta Din 20,—, za četrt leta Din 10,—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravištvu: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Stara znota.

Povprečen človek ima razen vseh ostalih napak, katere imamo tudi drugi, še to, da išče vzroke svojim težavam povsem drugod, samo tam ne, kjer bi jih bilo treba iskati, in da svojo krivdo prenaša na druge. Zato boste često, skoro z dvomom obstali pred sklepanjem takih ljudi in čudili se boste njihovim neverjetnim zaključkom.

Če se spustite v psihološko premostranjanje tega pojava, boste s potrpežljivo preiskavo v večini slučajev došli do neverjetnih rezultatov: da taki ljudje v temelju niso slabi in da so njihovi napačni sklepi zgolj posledica nezadostne poučenosti. Z drugo besedo, napake teh ljudi so često posledica morda tudi dobro mišljenih, toda težkih zmot.

Zaradi takih tujih zmot trpimo tudi mi državni civilni uslužbenci. Niso redki in osamljeni slučajji, da se kakršnakoli in čigarkoli nejevolja vpiše na naš račun. Kadar na čaršiji vaju jeji popuste in zavije voz s ceste, takoj se zasliši krič: propadamo zaradi državnih uradnikov. Kadar je treba zmanjšati državni proračun, vselej se prične pri državnem uradništvu. Kadar gre za kakršnokoli gospodarsko nezgodo, se vsem zainteresiranim zdi, da je to najpripravnější prilika, da se zapiše na naš javni tekoči račun.

Glejte, prav v teh dneh, ko se je razpravljalo o občinskem proračunu v Beogradu, kakor tudi ob gospodarski krizi, ki se vse občutneje pojavlja v prestolnici, so se zaslišale tu in tam znane tožbe: »Zmanjšajmo čimprej proračun osebnih izdatkov.« »Preveč uradništva imamo« in slične.

Človek bi pa rekel, da nas gospodarska kriza ne zajema niti zaradi občinske trošarine, niti ne zaradi uradnikov. Naravno, pri tem seveda pozabljajo na neko določeno dejstvo, ki s svojo ostrino bode v oči, katerega pa ves ta nepoučeni svet ne more opaziti. Pozabljajo, da je gospodarska kriza objela ves svet, da se pojavlja pogostoma celo z mnogo večjo silo tudi v deželah, kjer mesta nimajo mestne trošarine in kjer je število državnih uradnikov docela normalno, ali pa celo zelo omejeno.

Pozabljajo pri tem, da je krepak val gospodarske krize zajel tudi bogato Ameriko, kjer šele dela neverjetne čudeže in iznenadenja, ki plaše ves svet, dasi je Severna Amerika država, kjer so posredne občinske davčine v

nekih zveznih državah sploh nepoznane in kjer je število državnih uslužbencev zares majhno. Toda kriza končuma in s tem neposredno tudi proizvodnje tudi tam nemilo razsaja in ne prizanaša nikomur, celo jače nego kjerkoli drugod, kar je najboljši dokaz, da je današnja kriza nastala iz docela drugih vzrokov in da je splošno zlo, katero so ustvarile razmere.

Zaradi krize in občega zastoja v prometu dobrin trpe celo narodi, ki se niso vojskovali. In prav ti slučajji so najznačilnejši in morejo služiti kot najostrejši protidokaz napram mišljenju, katero smo navedli.

Vse to dokazuje, da se čaršija tudi sedaj, kakor že prej v neklih slučajjih moti. Ker ta znota škoduje našemu ugledu bi bil čas, da jo odpravimo. To pa moremo doseči samo s tem, da pojasnimo zadevo.

Zares, vsota namenjena za osebne izdatke v državnem proračunu je precej velika in more gledalca osupniti. Toda... stvari moramo gledati jasno in take, kakor so v resnici.

Popolnoma pogrešno trdijo, da je nad 200.000 uradnikov. Morda je res toliko oseb, ki prejemajo od države blagajne prejemke, toda to je druga stvar! Toda državnih uslužbencev, tistih uslužbencev, zaradi katerih se baš pojavlja ta krič, teh ni toliko.

Zakaj ljudstvo, kadar v množici govori o uradnikih in državnih uslužbencih, misli zgolj in samo na civilne uradnike in uslužbenoe. Takih pa ni več nego 50.000 do 60.000. To število za državo s 13 milijoni prebivalcev ni veliko. Nasprotno, celó zmerno je. Da pa čaršija med državne uradnike prišteva tudi osebne izdatke za uslužbenoe državne vojne sile, žandarmerije, obmejnih čet itd., niso krivi državni uradniki.

Vsakdo lahko računa kakor hoče in iz kakršnegakoli vzroka hoče, toda resnica ostane resnica. Ta pa kaže, da državni civilni uslužbenci zaradi svojih prejemkov niso preveč obremenili državnega proračuna, kakor se to splošno misli, temveč da so oni v državni službi celo nezadostno plačani. Vsaka druga trditev je znota. Te se moramo izogibati iz raznih razlogov. V prvi vrsti seveda zato, ker ta znota hudo škoduje tistemu delu državnih uslužbencev, ki je najslabše plačan... — Vieux.

(»Čin. Glasnik«, Beograd št. 198).

Poziv neorganiziranim upokojencem.

Naslednji poziv priobčuje sarajevsko glasilo državnih upokojencev znani »Glasnik Umirovljenika«. Ker je njegova vsebina prav, kakor za bosanske upokojence aktualna tudi za nas, ga objavljamo v prevodu z željo, da ga vsi tisti, katerim je namenjen, pazno prečitajo.

»Ko je svojčas, še za parlamentarnega režima, prišlo neko odposlanstvo našega Društva upokojencev k tedanjemu finančnemu ministru in mu obrazložilo zahteve in želje upokojencev, je vprašal minister, koga od poslancev zastopajo in koliko članov ima društvo, katero je odposlalo od poslanstvo.

Odgovorili so mu, da zastopajo upokojence Bosne in Hercegovine, v društvu pa da je približno 4000 članov.

Tednji gospod finančni minister je nato pripomnil, da je to samo neznoten del vseh upokojencev in da to ni niti polovica bosansko-hercegovinskih državnih upokojencev. Zahtev, katere so mu bile sporočene, torej ni stavila niti večina teh slednjih upokojencev, še manje pa vsi upokojenci v državi. Iz tega je mogoče sklepati, da se tisti upokojenci, ki niso v društvu organizirani, ne skladajo z zahtevami, katere društvo postavlja, temveč da so zadovoljni s svojo usodo. Ker če to ne bi bili, bi bili tudi oni organizirani. »Organizirajte se,« je dodal, »in vse boste dosegli!«

Z ozirom na te sklepe in na to priporočilo gospoda ministra smatramo, da je primerno, da tisto veliko število upokojencev, ki doslej še niso organizirani, vprašamo kaj mislijo?

Glejte, saj vendar vidimo da vsi stanoviti okoli nas in vsi poklici, ki so enotno in krepko organizirani, dosežejo, da se skribo za njihove potrebe in zahteve — in še kako — ter da se jim zakonodajnim potem redno ugodijo. Zahteve upokojencev pa naj bodo še bolj upravičene in utemeljene, se ne upošteva, dejali bi samo zaradi nesrečne stanovske brezbriznosti upokojencev samih. Kaj neorganizirana večina upokojencev mar res ne uvidi, da bi bile upokojeniške organizacije mogle nastopati z vse večjo avtoriteto in uvaževanjem ter bi bile mogle doseči večje uspehe, če bi za njimi stala strnjena množica kakih štirideset do petdeset tisoč upokojencev?

»Društvo umirovljenika v Sarajevu« in »Savez javnih namještenika i umirovljenika v Zagrebu« ter »Dru-

štvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani« so se trudili in se še na vso moč trudijo, da bi državne upokojence rešili iz njihovega obupnega položaja. Če so ti napori doslej rodili samo nezadostne rezultate, tega niso krive organizacije, temveč so razen drugih vzrokov, o katerih zdaj ne bomo govorili, v veliki meri krivi tudi tisti upokojenci, ki z nemarnostjo, katere ne moremo zadostno obsoditi, teh naporov prav nikakor ne podpirajo.

Neverjetno je, toda resnično in žalostno, da smo od ljudi, ki — dasi jih kot upokojence tarejo nadloge vsake vrste — nimajo smisla za skupne stanovske koristi, mogli slišati pripombe: »Kaj pa nam koristijo organizacije? Slabotne so in nič ne dosežejo. Če bodo organizacije kaj dosegle, prav; dosegle bodo to tudi brez mene, od tistega, kar bodo dosegle me pa itak ne morejo izključiti.« Taki nazori so, da jih označimo s pravim izrazom, nepošteni. Kdor ima v sebi le trohico časti, ne sme stati hladno krven ob strani, niti se namenoma izključiti iz delovanja, ki stremi za poboljšanjem splošnega položaja stanu, kateremu sam pripada, posebno še, če hoče tudi sam uživati sadove izboljšanja, dasi k njemu nič ni pripomogel.

Razen tega je sklepanje takih ljudi ne le nečastno, temveč prav tako tudi nepravilno. Kakor je iz navedene pripombe ministra, ki je bil svoj čas na čelu najvažnejšega resorta, razvidno, je treba pravilno sklepati, da mi vsi skupaj navzlic vsem naporom naših organizacij zato ne dosežemo znatnejših uspehov, ker večina upokojencev sploh ni v organizacijah.

Premislite malce, gospodje upokojenci, ki še stojite ob strani izven organizacije, dali z vašo nepojmljivo malomarnostjo, katere ni moč opravičiti, ne škodujete samo nam, temveč tudi samim sebi in vašim družinam? Z neizrekljivimi napori, ki trajajo že dolgo vrsto let, so organizacije dosegle vsaj to, da se je vprašanje upokojencev na vse zadnje vendarle premaknilo. Dasi se dosedanja obeti niso še izpolnili, dasi nas je upanje, da bo naše vprašanje kmalu rešeno, že nekajkrat prevarilo, to vprašanje vendarle mora biti in bo rešeno. Mi tudi zdaj pričakujemo in upamo, da se bo naša zadeva rešila, ker se na koncu koncev mora dosedanja neena-

Anatole France:

Botrica.

Bil sem star pet let in ustvaril sem si o svetu predstavo, ki sem jo moral kasneje spremeniti. Škoda, bila je res prelepa! Nekega dne, ko sem ves zaverovan risal možice, me je poklicala mati, ki ni pomislila, da me moti pri delu. Matere so često tako lahkomišelnice.

To pot se je bilo treba obleči. Ker nisem uvidel nujnosti in sem slutil samo neprijetnost, sem se upiral in zmidoval. Bil sem neznošen.

Mati mi je rekla:

»Botrica pride: ta bi bila lepa, če ne bi bil oblečen!«

Botrica! Še nikoli je nisem videl; saj je tudi poznal nisem. Nisem niti vedel, da sploh živi. Vedel sem pa prav dobro, kaj je to botrica: bral sem o botricah v pravljicah in videl sem jih že na slikah. Vedel sem, da se pravi botrica vilam.

Pustil sem, da me je mati česala in umivala z milom, kolikor je le hotela. Mislil sem na botrico in bil skrajno radoveden, kakšna je. Vendar, dasi

sem sicer silno rad povpraševal, nisem to pot vprašal prav po nobeni stvari, katere bi bil tako rad vedel.

»Zakaj?«

Vprašate zakaj? Ah, zato ker se nisem upal. Zato, ker ljubijo vile, kakor sem to razumel jaz, molk in tajinstvenost. Zato ker je v slutnjah tak dragocena negotovost, da jo vsaka, še najmlajša duša na svetu ljubosumno skriva. Zato ker so tudi za otroka, prav kakor za moža neizrekljive reči, zato ker sem ljubil botrico, ne da bi jo bil poznal.

Gotovo vas bo presenetilo, ampak v resničnosti je često nekaj nepričakovanega, kar jo dela znosljivo... Botrica je bila lepa, kolikor si je le kdo mogel želeeti. Ko sem jo zagledal, sem jo spoznal. Prav tista je bila, katero sem pričakoval, moja vila je bila. Ogledoval sem jo brez presencenja, ves očaran. To pot, in to je čudno, je narava sličila sanjam malega otroka o lepoti.

Botrica me je pogledala: ime'a je zlate oči. Nasmehnila se mi je in videl sem, da ima tako majhne zobke, kakor so bili moji. Spregovorila je: njen

glas je bil jase in je žuborel kakor studenček v gozdu. Poljubila me je in ustnice so bile tako sveže: še zmerom jih čutim na licu.

Občutil sem neskočno sladkost, ko sem jo gledal, in zdi se, da me je moralo to srečanje očarati v vsakem oziru. Zakaj spomina, ki mi je ostal nanjo, ni omadeževala nobena moteca malenkost. V svoji preprostosti je ves svetel. Vselej se mi je prikazovala botrica z nalahno priprtimi ustni, kakor pripravljenimi za smehljaj ali za poljub, visoko zravnan in odprtih rok.

Dvignila me je od tal in rekla:

»Dragec moj, daj, da vidim kakšne oči imaš.«

Nato se je poigrala z mojimi kodri:

»Plavolas je, pa bo potemneli.«

Moja vila je poznala bodočnost. Vendar je njeno prizanesljivo protokovanje ni docela odkrilo. Danes moji lasje niso več ne plavi, ne črni.

Poslala mi je drugi dan igrače, katere so se mi zdelle, da niso narejene zame. Živel sem dotle med knjigami, slikami, z lončkom lepila, med pisanimi škatlicami in vso nepotitjo majhnega, razumnega in šibkega fantiča,

ki je že rad posedal, ki se je s temi igračami preprosto vdajal občutju oblik in barv, katero je pozneje rodilo toliko bolečin in toliko radosti.

Darila, katere mi je poslala botrica, so bila čisto drugačna. Bila je to popolna zbirka telovadnih priprav za malega sportnika: trapez, vrvi, drogovi, uteži, ročke, vse kar je treba, da mlad deček vežba telo in kar je treba za možko moč.

Na žalost se mi je hrbet že navedil pisalne mize, odkril sem že okus potrpežljivega izrezovanja zvečer ob luči svetiljke, zaslutil sem že globoki smisel podob in kadar sem zapustil te zabave bodočega umetnika, se je zgodilo to kakor v navalu blaznosti in v divjosti vseobče zmešnjave. Tedaj sem se vdajal iz vsega srca igram brez pravil, brez umerjenosti in se igral roparje, ladjeloma in požara. Vse te priprave iz prepleksane zelenikovine in iz železa so se mi zdele mrzle, težke, brez muhavosti in duše, če izvzamem toliko dražesti, kolikor je je botrica položila vanje, ko me je učila, kako se uporabljajo. Dvigala je ročke s prešerno smelostjo in vtaknila si je

kost državnih upokojencev vendar že enkrat končati, ker se protivi slehernemu pravniskemu pojmovanju. Mar ne smatrate, gospodje, ki stojite še vedno ob strani, vsaj zdaj v tem usodnem času, v ti zaključni dobi, da bi bilo pravilno in potrebno, da izpolnite svojo tovariško in stanovsko dolžnost in da okrepite naše sile s tem, da pristopite k upokojeuskim organizacijam? Tako nam bo uspelo, da pospešimo rešitev naše stvari in da dosežemo čim povoljnejše uspehe.

Sicer nas pa nikar krivo ne razumite. Namen tega poziva neorganiziranim upokojencem ni ta, da bi pridobili našemu društvu novih članov, temveč da prebudimo dremajočo zavest tistih upokojencev, katerim je sploh vsaka organizacija tuja in da jim pokažemo potrebo, da ne smejo še nadalje hladnokrvno stati ob strani, kadar gre za skupne interese vsega našega stanu, marveč da jim velevala dolžnost, naj pristopijo h katerikoli organizaciji, ker je cilj vseh organizacij isti.

Prosimo naše naročnike naj ta poziv razširijo med neorganiziranimi upokojenci.

*

Bolniško zavarovanje državnih uslužbencev,

članov »Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani«.

Prejeli smo naslednji poziv s prošnjo za objavo: »Celokupno državno uradništvo bo gotovo z največjim veseljem pozdravilo činjenico, da se je Podpornemu društvu finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani posrečilo v okrilju njegovega bolniškega sklada osnovati bolniško zavarovanje — edinstveni slučaj samopomoči državnih uslužbencev. Njegovi dobroti more biti deležen sleherni državni uslužbenec in upokojenec, ki postane član Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani. Imenovano podporno društvo, ki je bilo ustanovljeno 19. novembra 1930., šteje po preteku treh mesecev svojega obstoja že preko 500 članov in razpolaga že danes z gotovino preko 40.000 dinarjev.

Da bo mogoče izvršiti čim izdatnejše bolniško zavarovanje državnih uslužbencev, je občni zbor Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani, ki pristopijo kot člani v to podporno društvo do 30. aprila t. l., posebne ugodnosti in olajšave. Pristopnina, ki je enkratna in velja za ves čas trajanja članstva,

K temu pozivu ni kaj dodati. Prav take so naše razmere, kakršne so v drinski banovini. Saj je pri našem osrednjem Društvu državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani organiziranih komaj 15% vseh državnih upokojencev, ki prebivajo v dravski banovini. Dasi je to društvo z neumornim prizadevanjem že doseglo tako visoko število članstva, kakor ga ni doseglo doslej še nobeno drugo, namreč nad 1500 članov, je vendar v primeru s celokupnim številom državnih upokojencev in upokojenk v dravski banovini, to število še vedno prav neznatno.

Takih upokojencev, ki nimajo stanovske zavesti, so pa pripravljeni brez sramu uživati sadove, katere z velikim trudom in požrtvovalnostjo pripori organizacija vsem ostalim, je tudi pri nas premnogo. Vendar jih je še nekaj, ki niso taki. Morda bo ta poziv ob 12. uri vsaj nekatere izmed njih prepričal, da je uspeh samo mogoč v krepi in čim številnejši skupni organizaciji.

Zato veljaj vsem državnim upokojencem in upokojenkam v dravski banovini geslo:

»Vsi v Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani.«

znaša le 40 Din in se more plačati tudi v mesečnih obrokih. Članarina znaša letno 10 Din. Redni mesečni prispevek, ki se plačuje ne oziraje se na število smrtnih slučajev in katerega višina je odvisna od starosti člana ob dnevu vstopa v podporno društvo, pa znaša 6 Din do 10 Din. Društvo izplača svojcem umrlega člana posmrtnino, katere višina je odvisna od trajanja članstva in znaša od 1500 do 5000 Din. Do dne 30. aprila t. l. se sprejemajo v imenovano podporno društvo kot redni člani vsi državni uslužbeni in upokojenci, kakor tudi njihove žene, vdove in svojeci, ako niso prekoračili 60. leta starosti. Izredni člani pa morejo postati otroci rednih članov ali otroci umrlih rednih članov od 5. leta starosti dalje.

Vsi, ki so člani (bodisi redni ali izredni) imenovanega podpornega društva, morejo postati člani bolniškega sklada, ako doplačajo mesečno še znesek 10 Din.

Ugodnosti članov bolniškega sklada so sledeče:

1. Brezplačna zdravniška ordinacija pri zdravnikih specialistih.
2. Brezplačna dobava zdravil, tudi specialitet.
3. Brezplačna oskrba III. razreda na Golniku.
4. Denarna podpora obolelim članom, ki morajo v bolnico.

pallico zadaj za hrbtom pod komolcem in mi pokazala, kako se razvijajo prsa.

Nekega dne me je posadila na kolena in mi obljubila ladijo, pravo ladijo z vsemi pripravami, z jadri in s topovi na krovu. Botrica je govorila b mornariških stvarih kakor star kapitan. Govorila je o košu na jamborih, o zgornjem delu palube, o krmi, o vrveh, o velikih in malih jadrih in drugih ladijskih rečeh. Kar končati ni mogla s temi tujimi besedami, katere je izgovarjala z nekakšno posebno naslodo. Gotovo so jo spominjale na mnogo reči. Seveda, vile žive v vodi.

Nikdar, niti ne v zgodnji mladosti, mi ni bilo treba, da bi bil imel kdaj stvar res v rokah. Obljubljena ladija moje vile me je zanimala dolge ure. Videl sem jo. Še jo vidim. Pa to ni več igrača. Kakor prikazem je. Tiho plove po mrglenem morju in na krovu vidim žensko, ki se ne gane, ki ima roke kakor otrple in velike in prazne oči.

Ni mi bilo namenjeno, da še kdaj vidim Botrico.

Že takrat sem si bil ustvaril pravilno predstavo o njenem značaju. Čutil sem, da je bila rojena, da ugaja in da ljubi in da je bila to njena naloga na tem svetu. Nisem se motil o nji! Izvedel sem pozneje, da Marcela

(ime ji je bilo Marcela) ni nikdar storila nič hudega.

Mnogo let kesneje šele sem izvedel nekaj stvari iz njenega življenja. Marcela se je bila seznanila z mojo materjo v samostanu. Toda mati, ki je bila za nekaj let starejša, je bila prepametna in preveč umerjena, da bi bila ostala za dolgo Marcelina prijateljica, ker je Marcela družila s prijateljstvom nenavadno ognjevitost in neke vrste besnost. Mlada gojenka, hči nekega trgovca, debelušno in mrtvo, nekam zasmehljivo in omejeno dekletje, je vzbudila v Marceli najbolj ne navadna čustva. Marcela je kar ni izpustila iz oči, je zaradi ene same besede, gole kretnje prijateljice bruhnila v jok, jo mučila s prisegami, jo iz ljubosumnosti neprestano nadlegovala in ji v šolski sobi pisarila po dvajset strani dolga pisma. To je trpelo toliko časa, dokler ni debeluška, ki se je naveličala tega, izjavila, da ji je dovolj in naj jo pusti v miru.

Uboga Marcela je odnehala vsa uničena in tako žalostna, da se je zasmilila moji materi. Tedaj se je pričelo njuno prijateljstvo, malo preden je mati odšla iz samostana. Obljubili sta si, da se bosta obiskovali in držali sta besedo.

Marcelin oče je bil najboljši človek na svetu, prijazen, zelo duhovit in ni

5. Denarne podpore članom v manjših krajih (trgih in vaseh), kjer ni mogoče dobiti društvenih zdravnikov.

Teh ugodnosti more biti deležen član, ki oboli, če je že najmanj tri mesece član bolniškega sklada. Kot dan ustanovitve bolniškega sklada se smatra 1. marec t. l. V veljavo pa stopi bolniški sklad, čim doseže 400 članov.

Nedvomno je, da bo večina državnih uslužbencev javila svoj pristop k ti dobrodelni in socialni ustanovi, ki bo svojim članom v največji sili, potrebi in stiski nudila najzanesljivejšo in najhitrejšo pomoč. Čim večje bo število članstva podpornega društva, tem višja bo posmrtnina. Čim večje bo število bolniškega sklada,

tem večje bodo ugodnosti bolniškega zavarovanja.

Končno bodi omenjeno, da je občni zbor pooblastil odbor Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani, da sme dovoljevati rednim članom tega društva majhna, brezobrestna kratkoročna posojila v smislu zadevnega pravičnika.

Podporno društvo finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 2. marca 1931.

Za odbor:

M. Dolžan, s. r.

Predsednik:

V. Markič, s. r.

Tajnik:

Avstrijski proračun in uradništvo.

V državnem proračunu zvezne republike Avstrije za leto 1931. je določenih vsega skupaj pravih državnih zveznih pragmatičnih uslužbencev 76.964, napram letu 1930. za 857 več. Od teh jih je uslužbencev splošne državne uprave 49.718, monopolskih nameščencev je 759, uslužbencev raznih državnih obratov pa 26.487. Ker ima še poštna hranilnica 1666, posamezne dežele pa 5578 nameščencev, je torej v letošnjem proračunu predvidenih vsega skupaj 82.208 pragmatičnih nameščencev.

Prirastek za 857 službenih mest je nastal na ta način, da se je večje število pogodbenih in pomožnih uradnikov definitivno nastavilo.

Število vojaških uslužbencev in vojakov znaša 18.300, za 200 več nego leta 1930.

Razen navedenih je še 7349 zveznih nastavljenec, ki ne spadajo pod določbe zakona o službenih prejemkih, vendar pa tu niso všteti državni delavci.

Za leto 1931. predvideva avstrijski državni proračun 82.017 upokojencev, ki prejemajo od avstrijske zvezne republike pokojnino. Napram minulemu letu se je število upokojencev zni-

žalo za 279. Razen teh je še 35.040 staroupokojencev zveznih državnih železnic in Južne železnice, tako da je vseh upokojencev 117.057.

Za aktivne zvezne uslužbenice je v proračunu preliminiran znesek 500.93 milijonov šilingov, za upokojence 234.44 šilingov, posebe za staroupokojence zveznih železnic in Južne železnice 57.60 milijonov šilingov, za vse aktivne in upokojene nameščence tedaj skupno 792.97 milijonov šilingov. Napram minulemu proračunu se je postavka za službene prejemke in pokojnine zvišala za 16.650.000 šilingov.

Ta povišek izvira glede aktivnih nameščencev docela iz zakonitih avtomatskih časovnih povišanj in napredovanj, oziroma iz državne stanarinske pripomoči. Zvišanje pokojninskih prejemkov je pa posledica nadaljevanja izenačenja pokojnin starih upokojencev.

Skupaj vsebuje avstrijski letošnji proračun za 219.670 aktivnih in upokojenih uslužbencev kreditov v višini 792.97 milijonov šilingov, t. j. približno 6.340.000.000 dinarjev ali nekako polovica našega jugoslovanskega državnega proračuna.

O novem uradniškem zakonu.

O novem uradniškem zakonu se je govorilo, govorilo, pa je spet utihnilo vse. In glejte, to veliko naše upanje se nam pričinja odmikati iz oči! In to prav tedaj, ko smo že mislili: glejte zakon, glejte rešitev, konec je naših muk.

Zato sem se odločil tudi jaz, da napišem nekaj vrst. Vem, da s tem zadeve ne bom pospešil, toda malo laže mi bo, ko potožim.

Ne vem odkod vse to, toda dolga vrsta slučajev nam potrjuje, da je usoda našega zakona zelo nesrečna! Saj ne, da bi ne mislili nanj in me delali na njem — dela se in verjamem

to — toda naše pričakovanje se je razvleklo v brezkončnost. Morda je to nekaka prirojena nam nesreča, da se naš zakon tako težko poraja. Glejte, spomnimo se samo zakona iz leta 1923.: koliko posla je bilo treba tu prejeti, koliko pričetkov, prekinitev in nadaljevanj. Po tem zakonu iz leta 1923. so še dvakrat pričeli, da se lotijo izdelave modernega uradniškega zakona.

In kakor da je nastopila neka čudna sreča, delajo, delajo, delajo — pa spet vse preneha in obmolkne. Ne pravim, da ni dobre volje. Baš narobe! Če odločujoči činitelji ne bi imeli

bil vsakdanjega duha. Dvajset let je bil pri mornarici, nato je pa brez pravega vzroka pustil službo. Vsi so se začudili. Treba bi se bilo pa začuditi, da je sploh toliko časa ostal v službi. Njegovo premoženje je bilo zelo skromno, posestvo pa skrajno zanesljivo.

Ko je nekoč ob dežju zrl skozi okno, je zagledal ženo, ki je šla s hčerko. Obe sta bili v zadregi zaradi tlogih krič in dežnikov. Tedaj je prvič bpozabil, da sta šli peš in da nista imeli kočije na razpolago. To odkritje ga je zelo razžalostilo. Pri priči je vnovičil svoje vrednostne papirje, prodal ženin nakit, si izposodil pri raznih prijateljih denarja in se hitro odpeljal v Baden. Ker je bil prepričan, da mu je znana tajnost igre, je stavil na veliko, da bi priigral dovolj za konje, kočijo in sluge v livreh. Ko je minil teden se je vrnil domov brez vinarja in je bolj nego kdaj prej verjel v svojo srečo v igri.

Ostalo mu je v pokrajini Brie malo posestvo, kjer je začel gojiti ananas. Ko je leto dni gojil ta sadež, je moral prodati zemljo, da je mogel plačati rastlinjake. Nato se je vrgel na iznajdbe strojev. In ko mu je umrla žena, je to komaj opazil. Pošiljal je ministrom, državnim zbornicam, akademiji, učenim družbam in sploh vse

mu svetu načrte in spomenice. Te spomenice so bile časih zložene lepo v stihih. In vendar je sem ter tja za služil nekaj denarja. In živel je. Bilo je to prav čudovito. Marceli se je zdelo vse čisto naravno, in če ji je prišel v roke srebrnjak, je brzo kupila zanj nov klobuk.

Moja mati ni imela smisla za življenje na tak način in ker ga ni razumela, se je za Marcelo, ki je bila takrat mlado dekle, hudo bala. Vendar jo je zelo ljubila.

»Če bi ti vedel,« mi je stokrat pravila mati, »če bi le vedel, kako je bila dražestna tedaj!«

»Ah, draga mama, prav lahko si to predstavljam.«

In vendar je prišlo med njima do nekakšnega nesoglasja. Povod je dalo neko čustvo, katerega ne bi smel pustiti nepojasnjene, kakor radi prikrivamo napake vseh, ki so nam dragi. Toda jaz ga ne smem globlje preiskovati, kakor bi to mogel storiti vsak drugi. Ne smem ga, pravim, in ga tudi ne morem, ker imam o ti stvari samo izredno negotove podatke. Moja mati je bila tedaj zaročena z mladim zdravnikom, ki jo je poročil malo nato in postal moj oče. Marcela je bila dražestna; dovolj jasno sem to že povedal. Vzbujala je ljubezen in sama prekipevala ljubezni. Moj oče je

iskrenih namenov in dobre volje, brez dvoma ne bi niti pričeli tega posla! To je jasno. Prav lahko je reči, da merodajni krogi tudi sami žele, da bi bil ta zakon že končno enkrat izdan in naš položaj postavljen na zdrave temelje. Pa vendar... Glejte, kadar pride od tega, da se doda še pika in reče: »Dovršeno je!« naenkrat vse utihne, se pomiri, umolkne — in pričenjajo na stvar pozabljati.

Ko je vse končano, se pojavi tisti strašni sovražnik nas uradniške pare: strašilo finančni efekt mrko pogleda zakonodajalce in pravi: »To je vse prav lepo gospodje, toda to bo treba tudi plačati.« In tedaj vsi zmignejo z rameni.

Tako si jaz predstavljam to stvar. Če se motim, mi oprostite. Mislim pa, da se ne motim. Zakaj, čemu bi se sicer ustanovljale komisije, čemu bi delali dolge mesece, če ne bi želeli stvari dokončati? Če pa žele važno delo dokončati, pa se le prav stežka dokončajo potem mora biti razlog za to.

Ta razlog je pa edino le ta: ni denarja, s katerim naj bi se plačalo, pa konec. In vidite — prav zato sem se pa tako na široko razgovoril.

Če je točno, kar sem povedal in zdi se, da je po vsi verjetnosti tako, mislim, da bi bilo treba vso to stvar že v začetku drugače prijeti. Kaj nam koristijo moderni predpisi in sijajna stilizacija zakonskih predpisov, če

jih ni mogoče izvršiti. Morda tu nekoliko pretiravam, pa mi oprostite. Kdor čaka na kos kruha, njega ne more nasiti niti pogled na krasno pokrajino, niti zvok umetniške pesmi iz palače. Te lepe reči mu morejo sicer za trenotek obrniti misli v drugo stran, ne morejo mu pa potolažiti želodca, ki kruli.

Zato moja malenkost misli, da bi bilo treba najprej in predvsem zagotoviti finančni efekt novega zakona. Prav za prav bi bilo treba že od samega začetka misliti na to, tako da bi bilo to vprašanje rešeno z dokončno stilizacijo zakonskega besedila.

Tako je pa komisija delala, ljudje, ki so dobri stilisti in avtoritete, so delali in brez dvoma dobro dovršili posel, kolikor se tiče redakcije zakona, toda ko je bilo vse končano, se je na vsak način pojavilo vprašanje: kako naj pa to plačamo?

Glejte zato pa bi bilo treba, da vzamemo po mišljenju moje malenkosti to vprašanje energično v roke in da ga energično rešimo. Dobre stvari je treba vselej drago plačati, in pri tem ni mogoče mnogo prihraniti.

Zato mi, ki od zakona pričakujemo rešitve, prosimo vse odločujoče čimtelje, da to vprašanje čimprej rešijo, pa bo tudi potem zakon naglo dovršen. — Star uradnik.

(»Čin. Glasnik«, Beograd, št. 198).

Plenarna seja Glavnega saveza.

O poteku te važne seje naše osrednje organizacije poroča ljubljanski »Učiteljski Tovariš« od 26. februarja 1930. naslednje:

»Seje glavne uprave »Činovniškega Saveza« v Beogradu dne 21. februarja t. l. so se udeležili predsednik Maks Lilleg, I. podpredsednik Andr. Skulj in predsednik Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva M. Rabrenović.

Predsednik »Činovniškega saveza« M. Jovanović je podal poročilo o uradniškem zakonu.

Vsi zastopniki so predočevali težave gospodarske prilike v katerih žive državni nameščenci v državi in izrazili so želje, da prinese novi zakon uradništvu toli zaželeno poboljšanje. Težnje našega uradništva je še posebej poudaril predsednik M. Lilleg in se v toplih besedah zavzel posebno za stroupokojence.

Predsednik UJU M. Rabrenović je govoril v prilog učiteljstva in je posebej poudaril težkoče, ki so nastale zaradi izplačevanja stanarin in kuriva učiteljstvu. Naglasil je potrebo, da se učiteljstvo izenači glede vseh prejemkov z ostalimi uradniki z isto izobrazbo, posebno pa, da se uredi plačevanje stanarine na ta način, da bo prejemalo stanarino učiteljstvo od države.

Ko se je razvila živahna razprava glede izpopolnitve organizacije celo-

kupnega državnega uradništva so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Upravi glavnega Činovniškega saveza se izrazi popolno zaupanje in zahvala za delo v činovniškem savezu, posebno pa za trud in delo pri zakonu v nadi, da je storil vse, kar je bilo mogoče, da se izboljšajo prejemki uradnikov II. in III. kategorije.

2. Naroča se naj podvzame vse, da bo zakon sprejet čim prej, z veljavnostjo novega proračunskega leta.

3. Zaproši naj g. ministra financ, da sprejme posebno deputacijo ki naj ponovno razloži g. ministru težki položaj državnih uradnikov, posebno staroupokojencev.

4. Glede sklicanja kongresa prepušča glavni upravi, da po svoji uvidenosti določi kraj in čas kongresa.

Kot posebni sklep je bil sprejet še predlog predsednika UJU M. Rabrenovića, da naj dobe vsi uradniki z isto izobrazbo isto stanarino iz državnih blagajne.

Posebna deputacija je bila naslednjega dne sprejeta pri g. ministru financ, ki je tolmačila želje in potrebe celokupnega državnega uradništva in ga prosila, naj se zavzame za kar najugodnejšo rešitev uradniškega zakona.

Obleke kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J O S. R E I C H.

bil mlad. Večkrat sta se videla, govorila. Kaj bi še več? ... Mati se je omožila in ni videla več Marcele.

Toda po dveh letih odsotnosti je lepo dekle z zlatimi očmi doseglo odpuščanje, in to tako temeljito, da jo je mati prosila, naj mi bo za botrico. Med tem se je bila tudi ona omožila. To je, mislim, mnogo pripomoglo k spravi. Marcela je oboževala svojega moža, nekakšno črno strašilo, ki je od svojega sedmega leta kot kapitan plul na trgovskih ladjah in ki je, močno sumim, kupčeval s sužnjami. Ker je imel velika posestva v Rio de Janeiro, je odpeljal botrico seboj.

Mati mi je često dejala:

»Ne moreš si predstavljati, kakšen je bil Marcelin mož: pravi malik, opica, živa opica, oblečen v rumeno obleko od nog do glave. Znal ni nobenega jezika. Govoril je vsakega po malo in se izražal večinoma s kriki, kretnjami in z zavijanjem oči. Če hočem biti pravična, oči je imel božanske. Pa ne smeš misliti, sinko moj, da je bil z Otokov,« je dostavljala mati, »bil je Francoz, doma iz Bresta in mu je bilo ime Dupont.«

Moram vas poučiti mimogrede, da je mati dejala vselj »z Otokov« vsemu, kar ni bilo iz Evrope. In to je tiralo v obup očeta ki je bil pisec raz-

ličnih del iz primerjajočega narodopisja.

»Marcela,« je nadaljevala mati, »Marcela je bila blazno zaljubljena v svojega moža. Prve čase je imel človek vedno občutek, da ju moti, če je prišel k njima v posete. Živela je srečno tri do štiri leta. Pravim srečno, ker se je treba ozirati na okuse. Ampak, ko je nekoč odpotovala na Francosko... tega se ti ne spominjaš, si bil še premajhen.«

»Ah mati, prav dobro se spominjam vsega.«

»No torej! Med tem popotovanjem se je njen mož tam na Otokih navzel strašanskih običajev: opijanjal se je z ničvrednimi ženskami po mornariških beznicah. Nekdo ga je sunil z nožem. Čim je to izvedela, se je Marcela takoj vrnila. Stregla je možu s tistim zvišenim zanosom, s katerim se je lotevala vsake stvari. Toda vlila se mu je kri in umrl je.«

»Kaj se Marcela ni vrnila na Francosko? Mama, zakaj nisem več videl botrice?«

Na to vprašanje je mati odgovorila kakor v zadregi:

»Ko je postala vdova, je spoznala v Rio de Janeiro več mornariških častnikov, ki so grdo ravnali z njo. Pa ne smeš nič slabega misliti o Mar-

Vestnik.

Konferenca Glavnega Saveza. Zagrebški »Naš Glas« od 1. marca t. l. poroča pod tem naslovom o plenarni seji, ki se je vršila dne 21. februarja, med drugim: »Razpravljalo se je o vprašanju novega uradniškega in pokojniškega zakona, ki naj po vseh znakih stopita že v najkrajšem času v veljavo. — Tudi se je sklenilo, da se letošnji kongres Glavnega Saveza vrši po sprejetju uradniškega zakona, kolikor je mogoče predvideti, v mesecu maju ali juniju t. l., in je upravi Glavnega Saveza prepuščeno, naj sama določi kraj in čas kongresa.«

Zastopniki učiteljstva pri prosvetnem ministru. Predsednik UJU je bil z zastopstvom organizacije v daljši avdijenci pri prosvetnem ministru, kateremu je razložil vse želje učiteljstva glede zakona o narodnih šolah, učiteljskih stanarin in povišanja prejemkov z novim uradniškim zakonom. Nadalje mu je poročal in tolmačil različne organizacijske zadeve. Gospod minister je pojasnil, da bo pravilnik zakona o narodnih šolah izpopolnjen in kmalu odoben. Prosvetni minister je izrazil željo, naj vse učiteljstvo organizirano v UJU, tudi za naprej zasedanje v njemu deluje za državo in narod.

V počastitev spomina † Ivana Sokića. Za tiskovni sklad »Našega Glasu« je v počastitev spomina na blagopokojnega nadoficijala Ivana Sokića v Gornji Radgoni nabral višji pisarniški oficijal gospod Mijo Potočnik med znanci in prijatelji pokojnika znesek 185 Din. Požrtvovalnemu nabiralcu in vsem darovalcem, ki so na tako lep način počastili spomin umrlega tovariša in našega dolgoletnega zvestega naročnika, se najlepše zahvaljuje uprava. Blagemu pokojniku pa ohranimo trajen spomin.

Posnemanja vreden vzgled. Kaj premore osebnost inicijativnost nam kaže naslednji primer: upokojeni nadučitelj g. Anton Porekar iz Maribora je pridobil med svojimi znanci 7 novih naročnikov našemu glasilu. Vsa čast taki stanovski zavedenosti, ki se ne kaže samo v besedah. Požrtvovalnemu g. tovarišu se za njegovo uspešno agitacijo v prid skupni stvari zahvaljuje uprava.

Učiteljski dom v Ljubljani. Dne 19. marca se bo vršil redni občni zbor zadruge »Učiteljski dom« v Ljubljani. Iz računskega zaključka je videti, da znaša skupno aktivno premoženje za druge 605.366/71 Din. V minulemu letu je premoženje naraslo za 46.563/39 dinarjev.

Skupna akcija za znižanje najemnin v Zagrebu. Nedavno so v Zagrebu hišni lastniki in najemniki skupaj osnovali akcijski odbor z nalogo, da na ministrstvo za socialno politiko predloži statistično utemeljeno vlogo s prošnjo, naj ministrstvo izdela načr-

za znižanje najemnin za trgovske lokale in stanovanja, ker so najemnine danes zares neznosne. Vzrok, da je danes v naši državi tako velika draginja, leži predvsem v pretiranih najemninah, pod katerimi trpe vsi najemniki bodisi trgovci, obrtniki, zasebniki, fiksni nastavljenici, delavci in uradniki. Za uradništvo, državno in zasebno, kakor sploh za vse ljudi s stalnimi plačami, je sedanje stanje, ko morajo k stanarinam dodajati mesečno od 500 do 1500 dinarjev iz ostalih svojih prejemkov, če hočejo stanovati v kolikor toliko dostojnih, stanu primernih in zdravih stanovanjih, čisto nevzdržno. Zaradi draginje je enako prizadeto vse prebivalstvo, najemniki kakor tudi hišni posestniki, zato baš se je sestavil ta odbor kot skupen organ najemnikov in hišnih lastnikov. Le-ti namreč trdijo, da tudi njihov položaj ni baš rožnat, ker so z raznimi davščinami in dokladami preveč obteženi, zaradi česar so prisiljeni zviševati najemnine. Zagrebški akcijski odbor upa, da bo njegovo prizadevanje, ki se vrši v popolnem soglasju najemnikov in hišnih lastnikov, popolnoma uspelo. Kakor je doslej znano, je večina slednjih sporazumna s to akcijo, tembolj ker je mnogo stanovanj praznih, oziroma mnogi lastniki za oddana stanovanja ne prejemajo dogovorjenih stanarin. O uspehu tega vsekakor za nimivega poskusa, doseči znižanje najemnin, bomo še poročali.

Odmera samskega davka. Finančno ministrstvo je opozorilo podrejene direkcije, da je treba, kadar se odmerja davek na neoženjene osebe, upoštevati poleg rednih dohodkov zavezanca tudi vse ostale dohodke, ki so podvrženi plačevanju uslužbenškega davka.

Organizacijske vesti.

Kamniški državni nameščenci — pozor! »Okrožna skupina državnih nameščencev in upokojencev v Kamniku« sklicuje na ponedeljek dne 16. marca t. l. ob 18. uri izredni občni zbor, ki se bo vršil v osnovni šoli v Kamniku s sledečim dnevnim redom: 1. Pomogovna akcija 1931. 2. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo na redni občni zbor »Zadruge državnih uslužbenecv za nabavo potrebščin v Kranju,« ki se bo vršil v torek dne 24. marca 1931 ob 19:30 uri v gostilni »Fink«, Kokriško predmestje v Kranju. Dnevni red: 1. Konstituiranje občnega zbora. 2. Poročilo upravnega odbora. 3. Poročilo nadzornega odbora. 4. Odobritev računskega zaključka za 1930. leto. 5. Razdelitev čistega dobička. 6. Dopolnilne volitve: a) v upravni odbor in v nadzorni odbor. 7. Sklepanje o eventualnih predlogih, ki jih je pa predložiti pisne o odboru zadruge 8 dni pred skupščino.

celi, sinko moj. Bila je ženska posebne vrste, ki ni ravnala kakor vse druge. Toda postalo je težavno sprejeti mati jo.«

»Mama, nič slabega ne mislim o Marceli. Povej mi samo, kaj je bilo z njo.«

»Sinko moj, nek mornariški poročnik se je zaljubil v vanjo, kar je bilo čisto naravno, in jo spravil v sramoto, ker je laskalo njegovemu samoljubju, da si je osvojil tako lepoto. Ne povem ti njegovega imena. Danes je admiral in že večkrat si bil z njim pri kosilu.«

»Kaj! To je V... ta zaripli debeluhar? Ah, mama, lepe ženske zgodbe pripoveduje tako po kosilu, ta admiral!«

»Marcela ga je blazno ljubila. Šla je povsod za njim. Lahko razumeš, sinko moj, da mi ta zgodba ni posebno dobro znana. Toda končala se je na strašen način. Bila sta oba v Ameriki, ne morem ti pa povedati natančno v katerem kraju, ker si nikdar nisem mogla zapomniti zemljepisnih imen. Ko se je bil naveličal jo je pod nekakšno pretezo zapustil in se vrnil na Francosko. Dočim ga je ona pričakovala tam daleč, je iz zakotnega pariškega lističa izvedela, da se kaže po gledališčih v družbi neke igralka. Ni

ji bilo več obstanka in čeprav jo je mučila huda mrzlica, je krenila na pot. To je bilo njeno zadnje potovanje. Umrla je na krovu, sinko moj, in tvojo ubogo botrico so zašili v žaklovino in spustili v morje.«

To mi je pripovedovala mati. Več o ti stvari ne vem. Ampak vsakokrat, kadar je nebo nežno sivo in veter sladko toži poletje moje misli k Marceli in ji govore:

»Uboga duša, ki trpiš, uboga duša, ki blodiš po starodavnem oceanu, ki je uspaval prve ljubezni na zemlji, dragi duh, o moja botrica in vila, bodi zahvaljena in blagoslovljena od najzvestejšega ljubimca, edinega morda, ki se te še spominja! Bodi blagoslovljena za dar, katerega si mi položila v zibelko, ko si se nagnila nad me. Bodi blagoslovljena, ker si mi odkrila, ko se mi je misel komaj porajala, divne muke, katere prizadeva lepota dušam, žešnjim razumeti jo. Bodi blagoslovljena od njega, ki je bil deček, katerega si dvignila s tal, da vidiš, kakšne barve so njegove oči! Ta otrok je bil najsrečnejši in, drznem se reči, tudi najboljši vseh tvojih prijateljev. Njemu si dala največ, o plemenita ženska, zakaj odkrila si mu s svojimi rokami neskončni svet sanj.«

K. D.

— Ako občni zbor ob napovedanem času ne bo sklepčen, se bo vršil v smislu pravil pol ure kasneje izredni občni zbor, ki sklepa pravoveljavno pri vsakem številu članov. Računski zaključek je zadrušnikom na vpogled med poslovnimi urami. — Za odbor. Košnik, t. č. predsednik. Leber Albin, t. č. tajnik.

Samopomoč državnih nameščenec in upokojencev r. p. b. v Mariboru naznanja, da so v mesecu januarju in febr. t. l. umrli in se je izplačalo sledečim članom na posmrtnini: Skušek Henrik, poštni sluga v pok., Maribor, Gregorčičeva 1750 Dn, Bednjanič Martin, dvorni svtnik v pok., Ciril Metodova 1900 Din, Macarol Marija, soproga stražnika v Mariboru 1900 Din, Vidic Jožefa, soproga jetniškega paznika v Celju 1900 Din. Vsi umrli člani so bili v skupini B. V prihodnjih dneh se bodo razposlale čekovne položnice, kakor tudi vsem upokojencem i čekovne položnice Okrožne skupine državnih nameščenec in upokojencev v Mariboru za letno članarino 6 Din ter se člani naprošajo, da čim prej poravnajo in izpolnijo natančen naslov, kar je glavni pogoj za redno poslovanje društva. Dogaja se n. pr., da nekateri člani napišejo ime in samo Maribor; pošta seveda vrne s pripombo »naslovnik nepoznan« ali »se preselil neznano kam«, društvu pa nalaga član nepotrebnega dela, ker take člane moramo iskati na policijskem komisariatu, če jim hočemo dostaviti položnice. Dalje naznanjamo, da lahko vsak član vsako nerednost osebno uredi pri tajniku in blagajniku g. Franu Gregoriču, v Mariboru, Tržaška cesta št. 5, dvorišče desno, med 12½. do 14 ure dnevno.

Mariborskim državnim nameščenec in upokojencem! Okrožna skupina državnih nameščenec in upokojencev v Mariboru opozarja svoje člane, da poleg dosedanjih zdravnikov dajeta odslej proti predložitvi dru-

štvene izkaznice primeren popust zdravnica dr. M. Kovač (specijalistka za rentgenologijo), Aleksandrova 6 in zobozdravnik dr. M. Žgur, Aleksandrova 40.

Društvena vest. Prejeli smo s prošnjo za objavo: Društvo sodnih poduradnikov in slug v Ljubljani sklicuje svoj medni občni zbor na dan 22. marca 1931. ob 1. uri popoldne v justični palači v Ljubljani, soba št. 28. Pozivamo gospode tovariše, da se občenega zbora zanesljivo in polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

Državni upokojenci, pozor!

Maloposestvo z vinogradom, v skupni površini 2 ha 22 a 88 m², arondirano, 10 minut hoda iz Rogatca, dva streljaja oddaljeno nad cesto proti Rogaski Slatini, se daje v sled odsotnosti lastnice za daljšo dobo pod ugodnimi pogoji v zakup.

Hiša s prostorno sobo, kuhinjo in vinsko kletjo, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju. Lahko se redi 2 kravi in 2 svinji. Vina se pridelajo do 8 polovnjakov. 14 sadnih dreves. Državni upokojenci imajo prednost.

Natančnejše pismene informacije daje Društvo državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani. Ustni dogovor samo vsak torek od 17. do 18. ure v lokalu Zveze državnih nameščenec in upokojencev v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/I.

Nova grobova.

V Krškem ob Savi je preminul v najlepši moški dobi višji davčni upravitelj v pok. Makso Zotter. Rodil se je dne 21. aprila 1876. v Ribnici in posejal gimnazijo v Kočevju, kjer je nastopil tudi prvo mesto kot davčni pripravnik. Nekaj časa je služil tudi v svojem rojstnem kraju v Ribnici na Dolenjskem. Dne 15. marca 1899. je postal davčni adjunkt. V tem svoj-

stvu je bil premeščen v Krško, kjer je služboval nepretrgoma ves čas do upokojitve. Pošteno zasluženi pokojnik je užival komaj dve leti. Pokojni tovariš je bil jako dober in priljubljen uradnik. Ni pa se omejeval samo na suhoparno finančno službo, temveč se je udeleževal v vseh narodnih društvih in s posebno vnemo dolga leta deloval za Družbo sv. Cirila in Metoda. Udeležba pri pogrebu je dokazala, da je mož užival splošno spoštovanje. Zvestemu tovarišu, vrlému narodnjaku in poštenjaku starega kova, možu čistega značaja in srca, ohranimo trajen časten spomin!

V Kranju je dne 28. februarja t. l. umrl po daljšem bolehanju višji davčni upravitelj v pok. Josip Fritz. Po rodu Korošec se je rodil dne 18. marca 1876. v Borovljah, kjer je bil njegov oče puškar. Gimnazijo je obiskoval v Celovcu, kjer je leta 1894. stopil v davčno službo. Služil je pred prevratom na Koroškem, in sicer v Celovcu, v Šmohorju, Špitalu, Gor. Beljanah in Pliberku. Po prevratu se je kot zaveden Slovenec prijavil v službo naši narodni vladi. Njegovo prvo in zadnje mesto v Jugoslaviji je bilo v Kranju. Tu je 19. oktobra 1920. prevzel vodstvo tedanjega davčnega okrajnega oblastva in to funkcijo opravljal do upokojitve. Bil je vse-skozi vester in zares sposoben uradnik in dober in ljubezniv tovariš.

Ko je bil upokojen, se je veselil, da bo v miru, prost skrbi in odgovornosti polne, naporne službe, preživel v prelepi okolici Kranja še nekaj let, ker se je počutil še popolnoma zdravega. Čvrst in gibčen je pohajal skoro sleherno popoldne v Žabnico, kjer je v znani gostilni pri »Cegnarju« malo pojužinal ter se spet vračal proti Kranju. Na mah pa je začel hirati. Očividno je hujšal in je nepričakovano naglo preminul. Z njim je zatisnil oči vzgleden uradni predstojnik in plemenit tovariš, ki ni imel sovražnika. To-

variši davčni uradniki ga bodo težko pogrešali. Bil je cel mož, vzor prijatelja in tovariša.

Bodi obema tovarišema zemljica lahka! —ek.

Nove knjige.

Knjige Slovenske Matice. Letošnje knjige izidejo o Veliki noči v aprilu. Knjižni dar je naslednji.

1. Izidor Cankar, Zgodovina likovne umetnosti v zah. Evropi. II. del. Romanska doba in gotika I. snop.

2. Francé Kidrič, Zgodovina slov. slovstva, 2. snopič.

3. Prevodi iz svetovne književnosti XIII. izvezek: (Reymont: Gloriar, Kmetje IV. (zaključni) del. Poletje).

4. Avgust Pirjevec, Levstikova korespondenca.

Članarina ostane neizpremenjena — 50 Din letno. Članom, pristopivšim letos, se dajo prvi trije deli romana »Kmetje«, skupno 909 strani, kakor tudi 1. snopič Kidričeve Zgodovine po znatno znižanih cenah. Pristop je javiti po dopisnici, ali osebno pri društvu v pisarni Matične hiše na Kongresnem trgu št. 7, oziroma pri posvečenikih.

Opozarjamo, da je vsak snopič Cankarjeve Zgodovine zase celota. Prvi del te važne knjige (tri je snopiči): Slikarstvo, Skulptura in Arhitektura, 316 strani s 141 slikami in florisi, velika osmerka, vezan v najfinejšo platno, dobijo novopristopivši člani istotako po znatno znižani ceni. Natančnejši pogoji se pošljejo vsakemu reflektantu. Plačljivo po položnicah; po dogovoru tudi na obroke.

Gg. poverjenike prosimo, da pošljejo imenike članov in vprašalne pole do 31. marca. V letu 1930. je naraslo število Matičnih članov na 4000, zato je bila dana možnost nuditi članom za nezvišano članarino ta bogati knjižni dar. Vabimo k pristopu!

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

POSODILA se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici kreditno društvo, za pupilne naložbe pa sodni depozitni oddelek.

Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

TELEFON ŠTEV. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

OKASIJSKA PRODAJA!

„Schaffhausen“ preciznih žepnih ur, briljantnih prstanov, modernih zapestnic, obeskov, uhanov, doz za cigarete, jedilnega orodja, srebrnih nastavkov, modernih budilk, stenskih ur.

IVAN PARIŽ, Ljubljana, Pred Škofijo 15

Tovariši!

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v „NAŠEM GLASU“! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

L. Mikuš

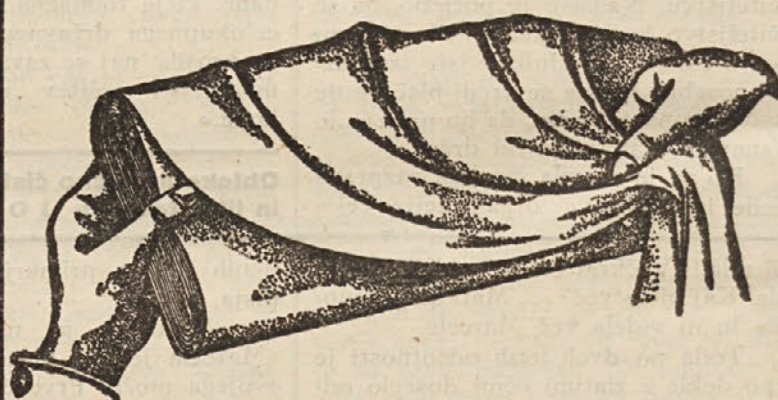
Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani

Frančiškanska

ulica 6

TELEFON ŠT. 3397

RAČUN POŠTNE

HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarja modernih ročnih del.